

TEMEL SPOR OKULLARIMIZ VE BİR SPOR OKULU MODELİ

Sporta aşama yapmada temel spor okullarının önemi büyüktür. Devletin gerek spor elemanına ve tesislerine yaptığı yatırımları değerlendirerek hizmeti ucuzlaştırmaya ve gerekse spora uygun yaşta başlatmayı sağlaması yönlerinden spor okulları bir zorunluluk ve bir ihtiyaç görünmektedir. Çeşitli kurumlar ve kulüpler, çeşitli branşlarda "Spor Okulu" adı ile Spor Eğitimi uygulamaları yapmaktadır. Ancak "Okul" statüsünde eğitime açılan bu faaliyetlerin yerleşik bir resmî, bilimsel ve denetsel statüsü bulunmamaktadır. Bu yazımızda her türlü eğitim faaliyetlerinin denetim ve organizasyonunun bir esasa bağlanmaya çalışıldığı günümüzde, çok küçük yaşlarda belki de yarar yerine zarar getirebilecek kurs ve okulların bir statüye kavuşturulmasına yardımcı ve bir kısıtlama olabileceği umudu ile bir "Spor Okulu Modeli" teklif ediyoruz.

Dr. Hasan Kasap

Marmara Üniv. Atatürk Eğ. Fak.
Bed. Eğ. Spor Bölümü Öğr. Gör.

GİRİŞ

Günümüzde büyük kentlerimiz başta olmak üzere tüm ülkede "Yaz Spor Okulları" adı altında pek çok spor kursları açılmaktadır. Bu kurslar Spor Kulüplerince, bazen tek branşta bazen de birden fazla spor dalında faaliyetlerini sürdürmektedir. Spor kulüplerinden başka Beden Terbiyesi İl Müdürlükleri ve Üniversitelerde de yaz ve kış spor kursları açılmaktadır. Gerek sporun yaygınlaştırılması gerekse spor tesis ve inşaa yapılan yatırımlarımızın ekonomik çalışması için bu uygulamalar çok sevindiricidir. Ancak bu spor okullarının pek çoğunun henüz standart bir yapısı bulunmamaktadır. Branşa uygun tatmin edici bir eğitim programından bahsetmek pek mümkün değildir. Bu uygulamaların iki önemli yanı üzerinde durduktan sonra fazla iddialı olmadan bir "Temel Spor Okulu" modeli sunmak istiyorum.

I- Ülkemizin yapmış olduğu spor yatırımlarının iyi değerlendirilmesi,

II. Temel Spor Eğitimi uygulamalarının bir statüye kavuşturulması gereği.

ÜLKEMİZDE SPOR KAYNAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ YÖNÜNDE SPOR OKULLARI (SPOR KURSLARI)

Ülkemizde spor saha ve tesislerinin ve bu alanda hizmet veren teknik ve idari personel her ne kadar gelişmiş hatta gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırıldığında yeterli görünmese de son zamanlarda yatırımlarımız ve spora ayrılan kaynaklar umut vericidir. Hatta son kanunla gelecek yıla kadar tesis yapma zorunluluğu getirilen kuruluşların da yapacağını umut ettiğimiz katkılar düşünüldüğünde tesis yönünden açığımızın süratle kapatılacağı iyimserliğini korumak mümkündür. Fert başına milli gelir yönünden diğer ülkelerle karşılaştırıldığımızda çok sevindirici olmayan ülkemizin kaynaklarından ayrılan bu milli servetlerin, iyi değerlendirilmesi, yapılan bu yatırımlar kadar hatta daha da fazla önem taşımaktadır. Örneğin. Bir spor tesisinin günlük çalışma saati kapasitesi 15 saati aşabilmektedir. Hatta bazı ülkelerde ki bunlar bize göre zengin kabul edebileceğimiz ülkelerdir, kapalı alanların günlük çalışma saati 20 saati bulabilmektedir. Maliyet ve verimlilik oranı düşünüldüğünde tesisin her saatinin ne kadar ucuzlaştığını görebilmekteyiz. Bu bakımdan ülkemizde çeşitli kuruluşların elinde bulunan saha ve tesislerin kullanım saatlerinin bize ucuzlaştırmaya yönlendirilmesi yönünden ve tesislerin daha çok kimseye hizmet vererek sporun tabana yayılması yönlerinden spor okullarının değeri çok büyüktür. Ülkemizdeki uygulamada, Beden Terbiyesi tesislerinin, Mil-

SPOR OKULLARI

KİM

1947 yılında Trabzon'un Akçaabat kazasında doğmuşum. İlk ve orta öğrenimini aynı yerde, öğretmen okulunu Trabzon Öğretmen Okulunda bitirdim. Antalya'da dört ay ilkököl öğretmenliği yaptım. 1970 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümünden mezun oldum. Van Alpaslan Öğretmen okulunda bir yıl çalıştıktan sonra mezun olduğum bölüme cımnastik asistanı olarak girdim. 1974 te tezlimi vererek öğretim elemanı, 1977 yılında bölüm şefi oldum. 1980 yılında Beden Eğitimi Bölümü kapatılmaya karar verildince Almanya'ya gittim. Üç ay sonra Bölüm Yüksek Öğretmen okulu olarak açılınca geri döndüm. Y.Ö.K. ile birlikte Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü kadrosuna geçtim.

1983-1984 Öğretim yılında "Lisans Tamamlama", 1989 yılında da Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri "Doktora" eğitimimi tamamladım. Halen aynı üniversitenin Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Kayak Bilimsel Başkanı olarak görev yapmaktayım.

Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinde; Cımnastik, Kayak, Özel öğretim yöntemleri, Sporda ölçme gözlem ve değerlendirme, beden eğitimi ve spora giriş ve motorik öğrenme derslerini okutuyordum. Doktora tezimle birlikte spor bilimine esnekliğin ölçülmesinde "Yeni Digital Elektronik fleksiyometre"yi geliştirmiş bulunmaktayım. "Motorik Öğrenme" adlı bir tercüme ders kitabım, "Özel Öğretim Yöntemleri" ve Sporda ölçme ve değerlendirme" adlı ders kitaplarım bulunmaktadır. Ayrıca çeşitli bilimsel dergi, kongre ve sempozyumlarda yayın ve bildirilerim bulunmaktadır.

KİMDİR

İl Eğitim okullarının tesislerini, Halkeğitim merkezleri ve belediyelerin tesislerinin, üniversitelerin ve kulüplerin tesislerinin bu ekonomik kullanım organizasyonuna dikkat gösterdiklerini söylemek pek mümkün görünmemektedir. Küçük bir örnek vermek istiyorum. Geçenlerde Beden Eğitimi öğretmenliği stajı için bir gurup

son sınıf öğrencimizi götürdüğümüz bir yabancı özel okulda spor salonunda Beden Eğitimi dersi dahi yapılmadığını hayretler içinde gördük. Bu millî serveti teftiş temizliği ve merasim titizliği içinde eğitime kapatmak bir eğitim kuruluşunun ve eğitim anlayışının seviyesi olmasa gerekir.

İki yıl önce sadece İstanbul'da 500'ün üzerinde beden eğitimi öğretmeni bulunmakta idi (). Bu gün bir o kadar da Üniversitemiz Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nde çeşitli sınıflarda öğrencilerimiz Spor eğitimciliği öğrenimi görmektedir. Bunun dışında Beden Eğitimi spor bölümlerinden mezun ve meslekleri dışında çalışan hatta bazılarının öğretmen beklediğini bildiğimiz pek çok meslektaşımız bulunmaktadır. Yine sayısını tespit edemeyeceğimiz kadar değişik spor dalı antrenörleri verimli olabilecekleri saatlerin çok az bir bölümünü kullanabilmekte ve dolayısıyla bu insanlara spor adına yaptığımız yatırımlar düşünüldüğünde her saatlerini ne kadar pahalıya satın aldığımız ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin spor elemanına yaptığı yatırımların değerlendirilmesi yönünden "Her yaş için spor okulları" (Yaygın spor uygulamaları) nın değeri büyüktür.

Spor saha ve tesislerinin bakım ve onarımına katkısı yönünden de spor okullarının ülke kaynaklarının korunmasına yardımcı büyüktür. Çünkü az da olsa insanlarımız bu kurslara, sağlıklı bir uygulama gördüğünde maddî desteği seve seve yapabilmektedir.

TEMEL SPOR EĞİTİMİ UYGULAMALARININ BİR STATÜYE KAVUŞTURULMASI

Nasıl bir spor okulu modeli uygulanmalıdır? İzlediğimiz kadarıyla bir tesis amiri, bir veya birkaç antrenör temin eden kuruluş bir reklam kampanyası ile bir spor okulu açmakta ve çalışma saatlerini belirleyerek, "Spor Okulu" (?) nu açmaktadır. Ve hiç kimse de, siz burada ne yapıyorsunuz? Statünüz Sağlık ve eğitimsel koşullarınız nedir? diye, yaptığınız işin teknik pedagojik (Çünkü OKUL olduğunuz iddia ediyorsunuz) ve bilimsel dayanağı nedir? diye soran denetleyen kimdir bilinmemektedir. Daha pek çok eleştiriler sıralamak mümkündür. Ancak bu bize fazla birşey kazandırmaz. Bizim değinmek istediğimiz konu bu "Adı ile" ve "İyi niyeti ile" ortada olan faaliyetin adına yakışır bir statüye bağlanması mümkün müdür? konusuna açıklık getirmektedir.

Bu gün sözel ya da görsel yöntemlerle eğitim yapan özel dersaneler, hatta özel şoför okullarının statülerinin Millî Eğitim Bakanlığının denetiminde olduğunu biliyoruz. Ancak çocuğun bedensel ve ruhsal gelişimini, küçük bir yanlışlıkla sekteye uğratacak ve riskleri "Kaş yapayım derken göz çıkar"maya müsait bir motor davranış becerisi eğitimi teslim ettiğimiz kursların bir statüsü ve denetiminin varlığından bahsetmek pek mümkün görünmemektedir.

Tabii ki eleştirmek beğenilerimizi belirtmek kadar tekliflerimizi de belirtmek sanıyorum görevlerimizdendir. Bu yaklaşımın hareketle bir spor okulu model çerçevesi çizmeye çalışacağız. Bu alanda hizmet verecekleri bir ışık tutabilirsek bize düşen görevin bir kısmını yapmış sayabiliriz kendimizi.